

Jac. van Looy: Cadiz. 1886. Krijttekening - Huis van Looy, Haarlem

onwillekeurige verwekker van een anti-impressionistische, vorm-versterkende beweging was geweest, gingen verder en begonnen achter de schoonheid van de natuur het mysterie te zoeken, een vernieuwing, waaruit later, meer positief, de richting zal ontstaan, die de kunsten weer dienend aan de levensgemeenschap wilde zien en de monumentale kunstbeoefening tot nieuw leven trachtte te wekken.

Evenmin als Van Looy zich, na zijn terugkeer, tot het impressionisme bekeerde, even weinig zal hij de mystiek of de wetenschap in de kunst overbrengen. Van nature voldoende het ambacht beheersend, zal hij vasthouden aan zijn sprekende, soms wat zwaarwichtig geaccentueerde lijn, des te krachtiger, waar hij er zijn geconcentreerd licht mee versterkte en naar zijn aard zal hij een karakteristiek tot in het directe, zeer grijpbare in harmonisch evenwicht brengen met het innerlijk gezicht, de troostende droom. En, geheel tot zichzelf ingekeerd, zal zijn coloristische bewogenheid steeds meer afnemen en in zijn streven naar de beperking, het bedwang, zal de figuur in zijn kunst moeten wijken voor de dingen, die in hun stilte voor zijn verwonderde ogen tot openbaringen van 's levens essentie werden. „Zien, Rêvard, is een diep geschieden”, zal eens Zebedeus kunnen zeggen.

Augustus 1940.

¹ Dwaas.